

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

..... APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:		Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:	
Pe un an	100 Lei		Pentru publicațiuni oficioase, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin	
Pe jumătate de an	50 "		până la 150 de cuvinte 90 Lei, până la 200	
Pe un pătrar de an	25 "		de cuvinte 120 Lei, de aci în sus 150 Lei	
Un număr	2 Lei.			
Pentru străinătate pe un an		150 Lei.		

PARTEA OFICIALĂ.

Nr. 997. B. ex. 1925.

Nr. 1413 B. 1925.

Onorată Preoțime parohială,

În zilele critice de astăzi, când turma cuvântătoare este tulburată de ispitele vieții, întereșe superioare bisericesti și naționale ne îndeamnă, să ne întoarcem privirile și spre Sf. Mănăstire „Călugăra” din hotarul comunei Ciclovamontană,— această cetățuie a credinței noastre strămoșesti, unde mii de credincioși aleargă an de an, căutând hrană și mângăiere sufletească.

Este de dorit, să amenajăm acest sf. lăcaș de închinare și să-l ridicăm la nivelul cerințelor vremurilor de astăzi, ca să fie într'adevăr focar al credinței și naționalității noastre.

Și deoarece Sf. Mănăstire, care nu dispune de nici o avere, nu poate face față cheltuelilor ce se reclamă pentru repararea și amenajarea ei, zilele acestea s'au lansat liste de subscripție către toate oficiile parohiale, către toți preoții eparhiei noastre și către toți fruntașii vieții noastre bisericesti, pentru adunarea de ofrande dela credincioșii cu inima caldă pentru sf. biserică și așezămintele ei.

Atragem atențiunea On. preoțimi parohiale asupra acestei colecte și așteptăm, ca să-și pună toată râvna și tot zelul pentru buna ei reușită, apelând la inimile calde ale credincioșilor noștri.

De asemenea se va vota câte o sumă mai mărișoară și din fondurile bisericilor, după puterile acestora.

Listele de subscripție, împreună cu banii colectați, se vor retrimite Consistorului diecezan până la 15 Aprilie a. c., având acesta să-și dea seamă despre rezultatul obținut.

Caransebeș, la 26 Martie 1925.

Episcopul diecezan:
Dr. Iosif Tr. Badescu.

Concurs.

Fiind vacant un post de profesor de teologie la Institutul nostru teologic diecezan, se publică concurs pentru îndeplinirea lui, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Beneficiul împreună cu acest post este cel ce se va încuviința din partea Ministerului Cultelor și Artelor și care de prezent este: salariu de bază 2200 Lei lunar plus accesoriile.

Reflecții la acest post, având doctoratul în teologie, își vor înainta cererile Consistorului diecezan, alăturând următoarele acte doveditoare:

1. Extras de botez;
2. Certificat de maturitate dela liceu și studii universitare;
3. Certificat despre serviciile anterioare, dela terminarea studiilor universitare încoaci.

Caransebeș, din ședința ținută la 7. Martie 1925.

Consistorul eparhial ort. rom.

Biserica pe buzele tuturor.

De : Diaconul Gh. Comșa,
doctor în teologie și drept.

Chemați și nechemați, pregătiți și neisprăviți, buni și răi, tineri și bătrâni, bărbați și femei, săraci și bogați, toți, dar toți flutură azi pe buzele lor cuvântul *biserică*. Ai crede, că stăm bine, că necredința este numai aparentă, căci doar' biserică este maica tuturoră și amintirea ei chiar numai cu buzele este ceva ce ne poate mângăia.

Rămânând la suprafață, ești ispitit să judeci așa. Știu însă, că aparențele înșală și că viața noastră nu este încă aceea cerută de legea creștină ortodoxă. Să fim sinceri și să nu ne amăgim. Sf. Vasilie cel Mare zice, că corăbierului furtuna îi este cercetarea sau examenul, războinicului lupta, atletului ieșirea pe teren, îndrăznețului primejdia, iar creștinului ispitirea. Și ispite sunt din belșug. Atunci dar nu ne este îngăduit să fim prea încrezători. Păgânii, fie în ranguri cât de mari, pot să fie încrezători, nu însă creștinii. Artaban voia să vorbească odată regelui Xerxe despre mizeriile vieții omenești, dar Xerxe îl opri pe motivul, că nu trebuie să atingem lucrurile triste, când avem în mână lucruri bune. Un episcop al Alexandriei, cu numele Ioan, porunci să i se sape groapa până când era în viață, dar să nu fie isprăvită cu totul. Când era încunjurat de mai mare slavă, în fața altora, venea servitorul și-i vestea, că încă nu este gata groapa. Atunci episcopul se cugeța numai decât la sfârșitul vieții. Xerxe era păgân, iar episcopul era creștin. Și unul și altul nu numai cu cuvântul, ci și cu fapta.

Pe noi trebuie să ne inspire fapta și cugețarea creștină. N'am destule cuvinte a spune, să nu ne amăgim. Vai celor ce zic răului, că este bun, — vai celor „*înțelepți întru sine singuri și înaintea lor știuși*“ (Isaia 65 v. 21). Nu auzim oare cuvintele Sf. Apostol Pavel: „Nu fiți înțelepți întru voi înși-vă“? (Rom 8). Ascultând povăța dumnezeștilor Scripturi și făcând ce ne stă în putință pentru îndreptarea rețelor, — avem dreptul să pronunțăm cu sfîntenie numele: biserică. În adevăr, prin biserică ne vine mântuirea. Ea este depozitara adevărurilor mântuitoare. Proorocul Ioil vorbind de izvorul, care curge din „casa Domnului“ (Cap. 3. v. 18), preînchipuia adevărul, că biserică va revărsa roadele sale asupra întregii vieți omenești. Asemenea și proorocul Iezechiil (47 v. 1) preînchipuia acest lucru prin viziunea despre râul ce curge din partea de cătră răsărit de sub casa Domnului.

Dionisie cel tânăr, rege al Siciliei, lăsă să se facă un far uriaș, în care puse atâtea lumânări, câte zile are anul. Regele regilor, cunosătorul tuturor inimilor, a pus, a lăsat însă un singur far uriaș în biserică sa, asigurând pe cei ce vestesc voia Lui: „Domnul va da cuvânt

celor ce binevestesc cu putere multă“ (Psalm 68). Acum ne dăm bine seama, că fiind biserică stălpul și întărirea adevărului, nu putem lăsa pe nimeni să rostească cu ușurătate cuvântul biserică. Dar ne bucurăm, când vedem, că se găsesc oameni serioși, cari vorbesc cu regret, că biserică nu a îmbrățișat și anumite probleme, de cari nu s'a ocupat, sau s'a ocupat prea puțin. Orice s'ar zice, dar cu problemele sociale s'a ocupat nu tocmai destul de intensiv și consecința firească este atunci, când i-se spune acest lucru, iar nu când se păstrează vâlul tăcerii. Cineva îmi spunea, când s'a votat legea chiriiilor, că se miră, cum se face, că din partea bisericii nu s'a auzit în parlament nici un cuvânt. Acum de curând mi-a căzut în mână broșura unui distins medic, Dr. Dominic Stanca: „*O anchetă sanitară la un liceu*.“ O lăudase chiar dl. N. Iorga într'un articol de fond în „*Neamul Românesc*“. Răsfoind broșura, am găsit, că și biserică e vizată într'ansa. Doctorul Stanca arată, că trebuie depusă mai multă muncă pentru combaterea tuberculozei, alcoolismului și a boalelor lumești și să nu lăsăm pe copii, pe cei tineri „în prada vițului și a boalelor, de existența cărorora părinții, școala și biserică nu vreau să ia cunoștință“ (pag. 21).

Poate, că e prea aspră constatarea aceasta, dar ne pare bine, când se face apel la ajutorul bisericii. Se recunoaște prin aceasta bisericii, ceea ce trebuie să i-se recunoască, puterea moralizatoare prin mijloacele ei salutare. Noi avem datoria să fim cu pază și să ascultăm unde se ivesc cazuri de colaborare pe terenul ușurării mizeriilor omenești. Nepăsarea, indolența, nici odată nu vor da roadele muncii de colaborare pe diferite terene. Și atunci evident, că din ce în ce tot mai întetite devin glasurile de critică neastâmpărată în atmosfera de necredință de azi. Să nu uităm, că se aruncă în cărca bisericii învinuiri de cele mai multeori neîndreptățite. Iar interesați și alți inamici văzuți și nevăzuți abia apucă să atace acest liman de salvare, pe care îl numim biserică.

Noi suntem pentru ideea, că biserică să fie ferită de atacurile mediului asfixiant de azi, căci cei ce poartă în inimă interesele ei, pot duce lupta pe acest teren cu cele mai sigure sortii de izbândă. Porțile iadului nu o pot birui. Cum vom ști să afirmăm acest adevăr vecinic în fața

curentelor neprielnice, așa vom avea conștiința împăcată în măsură mai mică sau mai mare.

Toți avem nevoie de mângăierile bisericii, toți trebuie să o apărăm. Slujitorii altarului vor da cea mai frumoasă pildă.

Cruci frânte.

Din adâncimile vremurilor ne-am pomenit cu cruci ridicate de credincioși pe la marginea satelor, la răscrucile drumurilor, chiar și pe hotare pe locuri mai însemnate. Evlavia oamenilor de bine le-a pus acolo, ca o dovadă a credinței lor în Cel răstignit pe muntele Golgota. Crucea, acest steag de biruință, a fost ocrotitoarea popoului nostru dela încreștinarea sa încoaci. Dacă pe timpul domniei turcești de mai bine de 150 ani semnul crucii dispăruse din cele mai multe locuri, nu dispăruse din inima credincioșilor surghiuniți dela vetrele lor, căci le purtau la grumazi, ca un talisman de apărare în viață și stâlp de veghe la căpătâiu după moarte.

Crucile de pe muchiile dealurilor, din îndepărtarea satelor, sunt în multe locuri frânte, doborâte la pământ; — un sacrificiu comis — cred — nu de cei ce se închină crucii lui Christos. Scumpetea zilelor de azi de o parte, imputinarea oamenilor râvnitori de fapte bune de altă parte; ne pun înaintea tristă stare a crucilor trântite pe jos, pe cari pietatea bunilor creștini le-a ridicat acolo cu jertfe și cu adâncă frică de Dumnezeu. Și nime nu-și ridică glasul, că astfel de lucruri triste trebuie să dispară. E chestie și de prestigiu pentru biserica noastră, ca să nu se mai vadă și de aci înainte cruci frânte sau numai buciumul lor, căci slăbește astfel imboldul spre respect al credincioșilor noștri, dela cari nu poți cere, să-și ridice pălăria trecând pe lângă buciumul unei cruci sau pe lângă un morman de bolovani.

O totală lipsă de respect se dovedește a fi și acolo, unde în apropiere de sf. cruce se cară din sat grămezi de gunoaie, sau alte necurătenii. Astfel de lucruri trebuie împiedecate pe orișice cai posibile.

Monumentele de prin orașe sunt în paza poliției și vai de cei ce le-ar necinști sau trânti la pământ. Și cred, că și crucea, oare este un monument, și încă întru amintirea celui mai blând și celui mai bun împărat al lumii, trebuie să fie în paza și îngrijirea tuturor celor botezați în semnul ei.

Cu cât respect și cu câtă admirație privim drapelele ciuruite de gloanțe ale oștirilor! Cu mai mare respect trebuie să privim spre crucea Domnului, căci pe când steagul de biruință al

oștirilor duce fală lor în lume, crucea ne deschide ceriul spre orizontul vieții de dincolo. Semnul crucii a fost și va fi scutul nostru și în viitor. De puterea ei sunt pătrunși chiar și cei necredincioși, căci după relatarea unui devotat fiu al bisericii noastre, care s'a nimerit cu un lăpădat de lege la pădure într'o vreme de cumplită furtună cu trăsnete și fulgere, acesta cuprins de spaimă și de frica morții își făcea mai des semnul crucii, ca omul nostru drept credincios.

Dacă azi nu se mai pun cruci pe locuri, unde n'au mai fost, să se ridice acolo, unde azi stau frânte, sau unde până eri au fost și au dispărut, ca trecând pe lângă ele, să dea de gândit și necredincioșilor, că tot mai este o lume, ce-și razimă credința sa pe acest semn, ce s'a arătat pe cer lui Constantin cel mare și cu care a învins pe dușmanii săi.

Cei ce s'au lăpădat de cruce, își vor lua plata lor. Căci „cuvântul crucii numai celor perători nebunie este, iar nouă, celor ce ne mântuim, este puterea lui Dumnezeu.“ (I. Cor. 1, 18). Celor ce frâng crucile, cât și celor ce vor să spargă și bisericele lui Christos, le zice cu cuvintele apost. Pavel: „De va strica cineva biserica lui Dumnezeu, strica-l-va pe acela Dumnezeu.“ (I. Cor. 3, 17). „Năcaz și strămtorare peste tot sufletul omului, ce lucrează rău.“ (Rom. 2, 9).

Pr. Nicolae Văleanu

Legea pentru organizarea bisericii ortodoxe române.

Desbaterile dela Senat.

Proiectul de lege pentru organizarea bisericii ortodoxe române, după cum am fost anunțat, a fost depus pe biroul Senatului, iar în ședința dela 24 Martie a. c. a fost adus în desbaterea maturanului corp, spre a deveni lege.

P. S. Sa Episcopul Lucian al Romanului, raportorul, dă cetire raportului asupra proiectului de lege pentru unificarea organizației bisericii ortodoxe române.

Cuvântarea S. Sale Patriarhului.

Luând apoi cuvântul Săcietatea Sa Patriarhul Dr. Miron E. Cristea, spune, că legea aceasta de unificare bisericească este cea mai importantă dintre toate câte s'au adus până acum.

Biserica este aceea, care ne-a păstrat tradiția și neamul. Ea a fost straja, de care ne-a vorbit deunăzi aci d. primministru, care a păstrat țara și credința strămoșească.

Poporul, chiar dacă nu știe carte, este totdeauna în strânsă legătură sufletească cu biserica. Școala și armata sunt și ele două instituții importante, dar ele

privesc numai o parte din popor, pe când biserica este aceea, care a făcut și a ținut strânsă unitatea neamului nostru.

Noi în trecut am avut o singură biserică pentru tot neamul. Această biserică ne-a dat și ne-a păstrat credința și ne-a păzit țara de toate primejdiile și invaziile barbare. Toate dificultățile dintre noi s'au topit în jurul bisericeii. Această lege de unificare bisericească este a tuturor sufletelor românești. În ea trebuie să se contopească unanimitate sufletului românesc.

Azi avem favoarea, să vă prezentăm această lege în deplin acord cu toate cele cinci mitropolii. Se înțelege, că pot fi oare cari mici păreri, dar acestea se pot înlătura prin contribuția noastră a tuturor.

Sanctitatea Sa aduce apoi elogii d-lui ministru al cultelor pentru documentata operă, ca și P. S. Sale Episcopului Lucian pentru frumosul și documentatul său raport.

Vorbind apoi de autonomia bisericească, oratorul spune, că ea trebuie să fie ceva special, în raport cu trecutul nostru bisericesc.

Amintește marele rol, pe care l-a avut în trecut biserica noastră, când mitropoliții erau președinți ai Divanurilor ad-hoc și chiar locjiitori de Domni.

Așa de mare era legătura dintre biserică și stat, în cât unul din domnitori, Constantin Brâncoveanu, a murit ca un mucenic pentru biserică.

Acolo unde interesele statului se ating cu ale bisericeii, noi am admis o conlucrare armonică, noi am căutat să dăm cezărului ce este a cezărului și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu. Noi admitem, în cadrele autonomiei bisericești și controlul statului, acolo unde dă bani. În asemenea cazuri reprezentantul statului va putea exercita un control. Prin acest control statul va lua de pe spinarea noastră o sarcină destul de grea.

Sanctitatea Sa, discutând mai departe principiile călăuzitoare ale întocmirii legii, spune, că autonomia bisericească nu poate suferi nici o știrbire, prin instituirea diferitelor consilii de mireni specialiști. Dimpotrivă noi, ca conducători ai bisericeii, avem nevoie de lumina mirenilor specialiști, pentru a ne îndeplini cu folos misiunea noastră.

Biserica nu este numai clerul, ci tot poporul. De aceea este un principiu democratic de a se introduce conlucrarea poporului la diferitele lucrări, care sunt de folos bisericeii. S'au adus învinuiri, că prin această conlucrare s'ar laiciza biserica. Această învinuire nu este întemeiată. Toate mădularele unui organism trebuie să conlucreze la oaltă pentru bunul mers al acestui organism. Ori biserica este ea însuși un organism. Din această conlucrare nu pot ieși de cât rezultate foarte îmbucurătoare pentru bunul mers al bisericeii.

De altfel, introducerea mirenilor în trebile bisericești, nu este o inovație. Ca exemplu amintește, că chiar Radu Vodă, la începutul veacului 16, a făcut apel la mireni pentru conducerea trebilor bisericești.

Nu este nimic nou în legea aceasta, ci ea este alcătuită în strânsă legătură cu trecutul bisericeii noastre.

Vorbind de Statutul nostru organic, spune, că el a fost întocmit pe bazele autonomiei bisericești. Tot așa și legea aceasta de unificare se bazează pe principiile autonome ale aceluia statut.

Face apoi istoricul organizației bisericești din vechiul regat și din Ardeal. Voevozii Principatelor Dunărene a contribuit la întemeierea episcopatelor din Ardeal. Acești voievozi trimiteau acolo episcopi români ortodoxi. Citează numeroase exemple cu episcopatele înființate de Ștefan cel Mare și de alți voievozi. Intre sfinții acestor voievozi a fost totdeauna câte un episcop, care conlucra cu voevodul la întărirea bisericeii ortodoxe și la ferirea ei de prigonirile eterodixilor. Jertfa voevozilor noștri a mers foarte departe pentru salvarea credinței fraților din Ardeal. Dacă n'ar fi fost acest mare interes al voevozilor pentru biserica din Ardeal, Dumnezeu știe, dacă armata Regelui Ferdinand I ar fi găsit în Ardeal ace suflet creștin românesc.

În vremurile acele grele pentru neamul nostru de peste Carpați, toate întocmelile și legile bisericești de aci treceau acolo neștirbite.

Mulțumește lui Dumnezeu, că ne-a învrednicit să avem o lege bisericească de unificare pentru tot neamul românesc.

Biserica noastră este obligată a arăta recunoștința sa dlui Octavian Goga, fost ministru al cultelor și dlui Al. Lapedatu, actual ministru, cari au contribuit foarte mult la întocmirea acestei mărețe și frumoase opere. De asemenea nu putem uita luminile, pe care ni le-a dat la întocmirea acestei legi d. ministru Al. Constantinescu. Toată recunoștința noastră se cuvine acestor bărbați, ca și întregului guvern, care ne-a dat această lege bisericească.

Îndată după înfăptuirea acestei opere de unificare bisericească, se impune organizarea seminarilor noastre, pentru ca să putem avea slujitori conștienți și pricepuți ai bisericeii noastre.

Sanctitatea Sa roagă pe toți d-nii senatori să voteze această lege cu dragostea, pe care au arătat-o totdeauna bisericeii noastre.

Discursurile celor patru mitropoliți.

I. P. S. Sa Mitropolitul Pimen al Moldovei și Sucevei spune, că dela binele și fericirea statului atârână binele și fericirea bisericeii. Credința strămoșească a fost apărută cu spada de voevozii noștri.

Biserica noastră este națională, pentru că ea a fost totdeauna a neamului nostru. Ea n'a cerut nici odată sprijin în afară, pentru că sprijinul ei era poporul întreg. Biserica a infiltrat în sufletul poporului credința de patrie. Cu aceasta credință au luptat și au învins ostașii ei și au săvârșit unitatea neamului.

Ca cel mai vechiu ierarh din vechiul regat, zice înaltul prelat, mă simt dator să vorbesc de starea bisericeii și a clerului nostru.

Biserica din vechiul regat a pus la dispoziția țării întregul său avut, cu care țara a putut să-și întâmpine nevoile pentru dezvoltarea și propășirea ei. Biserica noastră din vechiul regat nu se simte umilită, pentru că nu

are domenii. Ea, dimpotrivă, este foarte mulțumită, că a putut fi totdeauna de folos țării. Cred deci, că se va ținea seamă de aci înainte și de nevoile ei și de lipsurile ei, ca și de acelea ale clerului. (Aplauze).

I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului spune, că vorbește în numele Congresului național bisericesc din Ardeal și declară, că primește în întregime proiectul.

Se ocupă apoi de autonomia bisericească, ce nu trebuie să fie scrisă numai în lege, ci mai presus de lege, în sufletul tuturor credincioșilor. Prin actualul proiect se cheamă în preajma bisericii întreg poporul și clerul. Biserica își asumă întreaga răspundere a administrării ei. Acesta este un progres.

Avem încredere, că poporul va contribui la mărirea și gloria acestei biserici, întru întărirea neamului nostru.

Sânt fericit, că noi, cei din Ardeal, am contribuit la aceasta. Dacă Ardealul a dat ceva sănătos țării, a dat biserica națională ortodoxă. Și vom continua să stăm mai presus de toate cu sufletul alături de biserica noastră organizată unitar prin această lege. Ne vom strădui să ducem puztea adevărului dela un capăt la celalalt al țării. (Aplauze).

I. P. S. Sa Mitropolitul Nectarie al Bucovinei, spune, că dela 1775—1918 biserica noastră ortodoxă română din Bucovina a trăit sub o stăpânire străină de neam și lege și și-a căutat mângâierea la sfânta rugăciune din biserică.

Începând cu anul 1848, a încercat populația ortodoxă română din Bucovina, în frunte cu boierimea română rămasă încă în vechiul suflet românesc, să-și recapete drepturi.

Când la anul 1868 biserica ortodoxă română din Transilvania și Ungaria a primit un congres bisericesc ca un factor pârtaș cu episcopatul la cărmuirea bisericească, a cerut și clerul și poporul din Bucovina un asemenea congres. Dar această siguranță și nădejde diplomația austriacă stiu să o menție, dar să o și amâne astfel, ca biserica ortodoxă să nu-și vadă visul realizat.

Cu votarea acestei legi se contribuie, ca biserica să reinvie și să devie tare ca granitul, cum era în trecutul nostru, precum a purtat în luptă steagurile biruitoare ale Mihailor, Ștefanilor, Basarabilor și celorlalți domnitori din trecut. (Aplauze).

I. P. S. Sa Arhiepiscopul Gurie al Chisinăului spune, că lipsa de unitate în organizarea bisericii nu s'a simțit nicăiri, ca în Basarabia.

Declarația Sf. Sinod și a guvernului din 1918, din timpul unirii Basarabiei, prin care se garantau toate drepturile bisericii basarabene, n'au fost ținute în seamă. Din cauza aceasta s'au amestecat mulți în biserica Basarabiei și i-au făcut lucruri, cari nu trebuiau să fie.

Prin prezentul proiect de lege toate lucrurile rele se vor înlătura.

În 1920 noi basarabeni, preoții împreună cu mirenii, am arătat în scris, prin rezoluții luate, cum înțelegem să fie organizată biserica românească. Noi cei din-

tâi am propus patriarhatul, care s'a realizat acum spre binele bisericii și neamului nostru și fericiți suntem, când vedem în fruntea bisericii ortodoxe pe primul patriarh dr. Miron E. Cristea (Aplauze).

Atte cuvântări.

Preotul Popescu-Pasăre arată marea însemnătate a legii de unificare bisericească și roagă, ca la votarea pe articole să se aibă în vedere și situația cântăreților bisericești.

Protoiereul Marin Proefescu aduce elogiul împlăcitorilor acestei mari reforme bisericești, care confirmă o stare de fapt. Asigură pe toți, că clerul român va continua să stea de veghe în slujba poporului, povățuindu-l și arătându-i calea cea bună. (Vii aplauze).

Președintele dă apoi cuvântul d-lui *Al. Lăpedatu*, ministrul cultelor și artelor.

Acesta spune, că legea de unificare va pune biserica noastră în stare de a-și îndeplini misiunea în mijlocul poporului. Ea rezolvă în acelaș timp și o problemă foarte însemnată, problema cultelor. Căci, conform Constituției, toate cultele trebuie să se organizeze cât mai liber.

După legea unificării bisericii ortodoxe, după legea regimului cultelor, va urma legea normelor, după care statul va trebui să vină în ajutorul tuturor cultelor de pe teritoriul românesc.

D. ministru arată apoi raportul, în care se găsesc diferitele culte, cu privire la starea materială între ele. Această stare materială constă în pământuri și în venituri bănești. Pe când la ortodoksi parohiile sunt foarte mari, veniturile sunt foarte mici și ele nu se pot susține. La celelalte culte, dimpotrivă, parohiile au foarte puțini credincioși, iar veniturile sunt foarte mari. De pilda, ortodoxii nu pot să susțină de cât 3 la sută din parohii, pe când luteranii pot să susțină până la 89 la sută. În consecință, sistemul de subvenționare al cultelor de cătră stat trebuie radical schimbat. Căci dacă statul este dator să susțină cultele, apoi aceasta trebuie s'o facă în mod echitabil. Vă rog, să votați legea aceasta, de oarece ea va promova toate interesele mari culturale și spirituale ale neamului, spre fericirea bisericii și a poporului. (Aplauze).

Votarea legii pe articole.

Se votează apoi în unanimitate luarea în considerație a legii și se procedează la votarea pe articole.

După ce se votează art. 1—14 nemodificate, președintele ridică ședința la orele 6 și jumătate, anunțând ședința de noapte.

În ședința de noapte se continua discuția pe articole, cari se votează cu mici discuții.

D. N. G. Popovici la art. 21 propune un amendament, prin care cere, să se rezerve din pădurile statului cantitățile de lemne necesare încălzitului la episcopi.

D. ministru *Al. Constantinescu* a răspuns, că va admite, să se rezerve anumite parcele din pădurile statului, din care episcopiile să-și aprovizioneze cantitatea de lemne necesară, iar din restul, ce va prisosi, să se tribu- nățească bugetul.

Celelalte articole se votează fără modificări.

Cuvântarea l. P. S. S. S. Mitropolitului Suciul al Blajului.

Înaltul prelat, într-o emoționantă cuvântare, mulțumesc d-lor senatori pentru munca depusă cu ocazia votării acestei legi de organizare a bisericii ortodoxe și a căreia necesitate era de mult resimțită.

Volarea legii.

Legea este apoi pusă la vot și întrunește unanimitatea voturilor senatorilor prezenți.

Cuvântarea d-lui ministru Al. Lăpedatu.

D. ministru mulțumește în primul rând l. P. S. S. Mitropolitului Suciul al Blajului pentru frumoasele cuvinte rostite.

Mulțumește apoi d-lor senatori pentru munca depusă și își exprimă mulțumirea sufletească, că prin organizarea bisericii ortodoxe se va consolida formidabila pavază a statului nostru, care o reprezintă biserica creștină, una și nedespărțită. (Aplauze furtunoase).

Cuvântarea d-lui ministru Al. Constantinescu.

D-sa spune, că ziua de azi este una dintre cele mai înălțătoare ale neamului nostru.

Biserica ne-a fost sprijin dealungul secolelor până la completa desrobire, și tot bisericii i se cuvine deci să-i închinăm acest moment culminant din viața statului român. (Aplauze).

S. Sa. Patriarhul Miron încheie seria cuvântărilor, dând binecuvântare tuturor celor ce au contribuit la organizarea bisericii.

Leul și privighitoarea.

Încercând o fabulă.

*Nic știu, a fost odată, a fost de undă-zi sau chiar ieri,
Dar știu, s'a petrecut sub vraja unei dorite primăveri.*

*Un leu, de cei stăpâni pe viața sălbăticiunilor din lume,
Ce se trăgea din neamuri vechi, din tați, străbuni cu
[mare nume,*

*Să pomenise, ca pui mic, pe alte plaiuri depărtate,
Cu gaiuri dese, cu hățisuri, de nime'n lume neumblate.
Înlăi modest făcu culcușul. Strângea cu sărg zil-
[nica-i hrană.*

*Pe urmă ncel se întremase, nu mai avea de nimeni teamă.
Și faima lui departe merse, merse departe peste țări,
Sălbăticiunile-auzise de vestea lui în depărtări.*

*În preajma lui din sânduiala lui Dumnezeu, ce
[toate poartă,*

*Să cuităre privighitoarea, să fie prieteni la olaltă.
Cu trituri dulci privighitoarea spunea de lumea ei cerească,
De zori, de stele, de altă lume, ca lumea noastră
[pământească.*

*Când lupii mari avea să poarte cu îndârjiri lui dușmani,
Cu cântul ei privighitoarea vărsa pătura de lăni.*

*Și se târa smerit pe labe, când după lupta îndurite
Venea prinosul să-l aducă privighitoarei lui iubite.
Mai amânat se întâmplase o luptă mare în pădure.
Dușmani se'ntărâtase'n preajmă-i. Veneau cu gândul
[să îl fure,*

*Să sparg'a lui împărăție, tovarășei să-i strice cuibul;
Veneau în nopți întunecoase și zile'ntrégi veneau de-arândul.*

*Și iar miși zorii cu soare, se răsipi și ceața surdă,
Privighitoarea'n cântul ei spunea nădejdele din gură.*

*În larga codrilor desime, în seara unei primăveri,
Când prieteni vechi își povestesc năcazuri multe și dureri,
Cu glasul trist privighitoarea spunea la vorbe, ca acestea:
„Mărite domn al meu și prieten! Departe ție-ți merse vestea,
Că tu vorbești cu domnitorii sălbăticiunilor din lume,
Și mare-ți este strălucirea și cu renume al tău nume.
Dar strălucirea te orbește! Tu'n marea la împărăție
Slobozi azi paseri răpitoare, ca să răpnească și să vie,
Și cuibul vechi să mi-l despoaie și pe de lături să-l
[ciocnească.*

*Deschizi azi granițele tale la'tâta lume pășăreaască.
Ți-aduci aminte, că pe vremuri puteri ascunse ți-am
dat eu,*

Din puiul jigărat făcut-am, ca astăzi tu să fii un leu!"

*Gesticulând cu laba dreaptă, căscând a-lene gura mare,
Răspunse trăgănat și leul: „O, draga mea privighitoare!
Neprețuit îți este darul, neprețuit'a ta cântare.*

*În jurul cuibului străvechi aflat-am multă alinare,
M-ai ajutat în ceasuri grele, o draga mea privighitoare,
Nedrepte graniți dărâmal-am și țara azi făcut-o-am mare.
Răsună însă'n lung și lat, dărâmă graniți și hotare,
Răsună vorba „Libertate“, răsună azi o vorbă mare.
Tu rar de tot atingi pământul, tu stai de vorbă tot
[cu coziul,*

*Și vorbeii ăștia viciodată tu n'ai să-i pricepi misterul.
E libertate azi să cânte în larga mea împărăție,
Să cânte pupăza și corbul alătura de ciocârție.
Să cânte gaița, kukurezul și uliul, vulturul să vină,
Și alte neamuri sburătoare să delecteze a mea grădină!
Tu prietină a mea pe vremuri, azi cântărețea mea
[cea dulce,*

*— De multe-ori a mea gândire și pasul meu spre
[tîn' se duca —*

*Eu recunosc serviciu vechi și jertfe grele de altădată,
Și pentru — aceea, draga mea, îți dau azi titlul:
„dominantă.“!*

*Când vrei de-un prieten să te scapi, îl lingusești c'o
[vorbă bună;*

El crede toate câte'i spuni, câte's în soare și în lună.

Iosif Delaglob.

Dela Asociația clerului „Andrei Șaguna“.

Nr. 5—1925.

COMUNICAT.

În baza §. 6 din „Regulamentul pentru organizarea despărțămintelor“, în decursul postului sfințitor Paști, sunt a se ține adunările ordinare ale despărțămintelor.

Programa adunării e următoarea:

Ziua I. a. m.:

1. Te-Deum.
2. Deschiderea adunării prin președinte.
3. Raport asupra activității pastorale a preoțimii și a cercurilor religioase în 1924.
4. Dare de seamă asupra activității despărțământului în 1924.
5. Constatarea plății cotizațiilor, pe 1924 și încasarea celor de pe 1925. — **Inscrierea de membri noi.**
6. Alegerea alor doi delegați, pe lângă președinte, la congresul viitor.
7. Inițiative de organizare pentru promovarea vieții religioase și culturale în cuprinsul despărțământului și pentru propășirea Asociației.
8. Chestiuni oficiale.
9. Propuneri.

După masă și a II-a zi:

Se întocmesc misiuni interne cu mărturisirea și cumințirea preoților, a profesorilor preoți, a absolvenților de teologie și a funcționarilor bisericești.

Pentru meditația de pregătire înainte de mărturisire recomandăm textul: „De te vei uita la fărâdelegi, Doamne, Doamne, cine va suferi“... în legătură cu interpretarea rugăciunii: *Doamne și Stăpânul vieții mele...*, iar pentru meditația dela cumințire: „Rămâneți într'u mine și eu într'u voi“ (Io 15, 4). „Cine ne va despărți de dragostea lui Christos?“ (Rom. 8, 35).

P. Cucernici Părinții prezidenți ai despărțămintelor vor designa din bună vreme referenți la rapoartele despre activitatea pastorală a preoțimii și a cercurilor religioase. Asemenea se vor designa referenți pentru meditații.

Biurul central al Asociației.**Ș T I R I**

Personale. P. S. Sa Episcopul nostru diecezan Iosif s'a reîntors Joi, în 26. Martie a. c., dela București, unde a luat parte la desbaterea legii de organizare a bisericii.

Decoratie. Sanctitatea Sa Patriarhul Damianos al Ierusalimului a conferit diaconului *Dr. Gheorghe Comșa*, subdirector general în Ministerul Cultelor și Artelor, ordinul *Sf. Mormânt* în gradul de comandor, pentru activitatea bisericească-literară a acestuia întru combaterea sectelor eretice.

Sincere felicitări!

Fundațiunea Gojda. Dl. deputat-lor. Lăpedatu a fost zilele acestea la Budapesta în chestiuni de interes obștesc. Despre fundațiunea Gojdu, dl. deputat a declarat unui confrate din capitală următoarele:

„Am constatat, că averea a fost administrată corect și cu devotament prin părintele protosinghel Ghenadie Bogoevici, parohul ortodox-român al Budapestei și administratorul averii imobiliare. Rezervele de venituri acumulate din trecut am dispus să fie remise în total pentru regularea unor aranjamente ale fundațiunii, ceea ce s'a și întâmplat. Asemenea dispozițiuni am făcut și pentru veniturile curente. Am primit toate datele necesare pentru a putea face încheierea gestiunii de după război și a pregăti — pentru viitoarea conferință bisericească, care va regula definitiv situația fundațiunii. Ca încheiere dl. Lăpedatu a spus, că pretutindenea unde a trebuit să se prezinte pentru lămurirea afacerilor fundațiunii Gojdu, la ministerii, la autorități, la bănci, etc., s'a dat tot concursul, de care a avut nevoie“.

Un jubileu. Ziua de 7. Martie a. c. a fost o zi de adevărată sărbătoare pentru credincioșii noștri din frunțașă comună Coșteiu din Bănățul sârbesc. — Cu mic cu mare alergat-au ei în această zi spre casa Domnului, ca să aducă mulțumiri Celui Preainalt, că a învrednicit pe păstorul lor: pâr. Alexandru Guga, ca să-și sărbazeze jubileul de 25 ani al preoției sale.

La bucuria Coșteienților s'au alăturat și ceilalți frunțași ai vieții noastre naționale și bisericești din acele părți, precum și prietenii devotați ai familiei pâr. Guga, în frunte cu preoții din Uzdin, Iabuca și Dr. I. Jian, fostul deputat.

Adevărată sărbătoare a avut loc după masă, în cadrela vecerniei, care s'a săvârșit de cătră jubilat, asistat de preoții V. Trailovici și I. Bojin (Uzdin). Mișcător a fost momentul, când pâr. Al. Guga a îngenuncheat înaintea sf. altar, mulțumind lui Dumnezeu prin o rugăciune foarte frumoasă, că l-a învrednicit să servească altarului și neamului timp de 20 ani și rugându-L tot odată ca să nu-l lipsească de sprijinul și darul Său cel ceresc nici în viitor.

Seara în onoarea jubilatului s'a aranjat un concert foarte succes în „Casa culturală“, unde oaspeții au gustat cu multă plăcere compozițiile talentatului artist și compozitor popular Iosif Micu.

Înainte de concert dl. Dr. I. Jianu, înimosul conducător al fraților noștri de pe acele plajuri, a rostit o scurtă cuvântare, în care a apreciat ținuta demnă a pâr. Guga pe teren național și cultural și a felicitat poporul din Coșteiu, că are în fruntea sa un astfel de conducător.

Adevărat praznic național a fost sărbătura dela Coșteiu, care ne-a mai ușurat — măcar și numai pentru o clipă — greul și amarul zilelor ce purtăm.

„Rap“.

Biserica noastră din Cheveregul mare se află într'o stare atât de deteriorată, în cât nu se mai putea întârzia cu renovarea ei temeinică. Opreți acum

comitetul și sinodul parohial de acolo a hotărât, ca lucrările de renovare să se facă cât mai curând. În scopul acesta s'a scris licitația, la care au participat mai mulți întreprinzători, acceptându-se sumă cea mai scăzută de 724.000 Lei, care se va acoperi în cea mai mare parte din banii, ce vor încurge în baza unei repartiții asupra credincioșilor noștri, cari în curând o se aibă o biserică, cu care se vor putea mândri.

Broșuri sau portrete nu se mai desfac prin organele administrative. Direcțiunea presei, din Ministerul de interne, aduce la cunoștință generală, că acest Minister a dat ordin circular dlor prefecti să împiedece pe cei ce ar încerca să desfacă, prin organele administrative, diferite broșuri sau portrete, chiar și atunci când s'a prezenta vechi autorizațiuni din partea Ministerului.

Act de mulțumire. Comitetul „Fondului de exersur” al teologilor din Garansebeș aduce mulțumiri P. On. Domn. Protopop Mihail Gașpar și următorilor Domni, cari au binevoit a ne dărui următoarele ajutoare: Alexandru Ogărlaci Lei 50; Valeriu Ionescu Lei 45; Pompiliu Costea, Petru Damsa, Lazăr Voin, Alexandru Dobrescu, Coșt. Bălean, Ioan Turnea și Coriolan Zuiac, câte 20 Lei; Mihail Gașpar, Gh. Muntean, Petru Vuc, Petru Ieremia, Mih. Belcea, I. Dabici, I. Oprea, Ioachim Jurca, I. Pascu, Victor Sciopon, A. Avramescu, Gh. Nicolăescu, Aurel Simu, Teofil Bucșa, Dr. I. Ieremia, Ion Vida, Anton Foișas, I. Bumbescu, T. Nistor, Emil Stoian, Miron Manescu, A. Aldan, N. M. și N. D. câte 10 Lei.

În total a intrat suma de Lei: 475.—

Comitetul.

Lupta bolșevicilor contra religiei. Guvernul din Moscova a delegat în Siberia o misiune specială, însărcinată „să dovedească Siberienilor neexistența lui Dumnezeu”. Instituții școlare din Siberia și Extremul Orient sunt obligați să propovăduiească copiilor absurditatea religiei.

Numeroase biserici au fost din nou sechestrate de către organizațiile comuniste și transformate în cluburi, dancing (săli de joc), și localuri de desfrâu.

Copiii preoților nu sunt admiși în școli. Studenții aparținând familiilor eclesiaste au fost expulzați din universități.

Un grup de studenți a fost arestat în Moscova, pentru că ar întreținut legături cu J. M. C. A. (Unitatea tinerilor creștini.)

Un alt grup de studenți a fost deasemenea arestat, pentru că membrii săi se întruneau regulat, ca să citească Biblia.

Tot guvernul sovietic mai scoate și un ziar intitulat: „Fără Dumnezeu”, plin de caricaturi antereligioase și de articole injurioase la adresa religiei.

Care poate fi starea sufletească a bietului popor rus, cu sufletul atât de profund religios și cu tradiții religioase atât de cu pietate cultivate veacuri de-a rândul, e lesne de înțeles.

Iar dacă mai ținem seamă și de faptul, că de pe urma acestei guvernări apar pretutindeni, ca pedepse cerești pentru hulirea celor sfinte, foametea și decimarea populației de boli și de cea mai neagră mizerie, credem că nici un Român, ori cât ar fi de slab de inger și oricât s'ar lăsa amăgit de promisiunile agenților Moscovei, nu va fi instare—nici să dorească măcar—o astfel de oblaudire pentru Țara și neamul său, ne cum să lucreze pentru venirea ei asupra noastră.

„MEHADIA” CASĂ DE PĂSTRARE SOCIETATE PE ACȚII ÎN MEHADIA

Convocare.

Domnii acționari ai Cassei de păstrare „Mehadia”, societate pe acții, sunt invitați cu tot respectul a participa la

Adunarea generală extraordinară,

care se va ține la 1 Aprilie 1925 la orele 10 a. m. în localul institutului cu următoarea

Ordine de zi:

1. Alegerea a 2 membri pentru verificarea procesului verbal.

2. Modificarea statutelor.

3. Propuneri.

Din ședința direcțiunii ținută la 10 Martie 1925.

Direcțiunea.

Pentru a putea exercita dreptul de votare, fie-care acționar trebuie să depună la institut acția, dimpreună cu cupoanele, până la 28 Martie a. c. la orele 12 a. m.

Imbrăcați-Vă

numai la croitoria

Bugariu & Schill

Caransebeș, Strada Logojului

Atelier modern

pentru confecționarea

hainelor bărbătești. Confec-

ționează reverenzi pentru domnii

preoți și tot felul de haine civile

după cel mai nou fason.

Serviciu p r o m t și real.

Comandele din afară se execută în timpul cel mai scurt.